

ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ**АЛФЬОРОВ С.М.,**

доктор юридичних наук, доцент,
заслужений юрист України
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.9 : 351.7

**ОРГАНИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ,
ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ НА ҐРУНТІ РАСОВОЇ ТА ЕТНІЧНОЇ ВОРОЖНЕЧІ**

Розглянуто органи внутрішніх справ як суб'єкт запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі. Встановлено, що органи внутрішніх справ є одним з ключових суб'єктів запобігання вказаній категорії злочинів.

Ключові слова: органи внутрішніх справ, запобігання, злочини, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Рассмотрены органы внутренних дел в качестве субъекта предотвращения преступлений, которые совершаются на почве расовой и этнической вражды. Установлено, что органы внутренних дел являются одними из ключевых субъектов предотвращения указанной категории преступлений.

Ключевые слова: органы внутренних дел, предотвращение преступления, совершающиеся на ґрунте расовой и этнической вражды.

Examined the bodies of internal affairs as the subject of prevention of crimes that are committed to racial and ethnic hatred. Found that the organs of the Interior are among the key actors in this category of crime prevention.

Keywords: law-enforcement bodies, prevention, crimes that take place on the ground of racial and ethnic hatred.

Наразі в Україні зростає кількість вчинених щодо іноземних громадян злочинів, що негативно впливає на міжнародний імідж держави та незалежно від мотиву злочину розцінюється представниками дипломатичних і консульських представництв як прояви ксенофобії та расизму.

За статистичними даними, в Україні у 2009 р. потерпіло від злочинів 1359 іноземних громадян, у 2010 р. – 2269, за 11 місяців 2011 р. – 2668.

Крім того, на облік МВС поставлено 1053 особи, які вважають себе прихильниками неонацистської ідеології [1].

Одними із ключових суб'єктів запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, є органи внутрішніх справ.

На підтвердження цього вказує той факт, що у структурі Головного управління карного розшуку МВС України діє підрозділ напрацювання й реалізації стратегії боротьби з етнічною злочинністю. Аналогічні спеціальні підрозділи діють у м. Києві, Дніпропетровській, Львівській, Одеській, Харківській і Луганській областях [2]. Що стосується громадських ініціатив і пропозицій, то, наприклад, у документі «Правове реагування України на злочини з мотивів упередження», підготовленому Підгрупою з правових питань координаційної групи «Ініціатива з питань збереження етнічної різноманітності» (березень 2008 р.), пропонувалося введення до складу одного або декількох правоохоронних органів міжнародного спостерігача для моніторингу застосування положень законодавства у сфері злочинів на ґрунті ненависті [3].

Крім того, Комітет з ліквідації расової дискримінації у своїй доповіді «Заключні зауваження Комітету з ліквідації расової дискримінації – Україна» від 29.08.2011 р. зі стурбованістю зазначив інформацію про те, що Державний комітет зі справ національностей і релігії і Міжвідомча робоча група по протидії ксенофобії, етнічній й расовій нетерпимості, а також окремі департаменти Міністерства внутрішніх справ з розслідування й боротьби з етнічними злочинами припинили функціонування у 2010 р., незважаючи на те, що адміністративні реформи все ще не були завершені.

Комітет закликає, щоб держава-учасниця продовжила розглядати проблему расової дискримінації як пріоритетну, незалежно від наслідків адміністративної реформи. Беручи до уваги важливість збереження незалежності, доцільність і ефективність інституціональних механізмів протидії расовій дискримінації, передбачених новим центральним органом у справах національностей і релігії, Комітет рекомендує, щоб створення даних органів та їх мандати були визначені разом з новими межами антидискримінаційного законодавства. Також Комітет рекомендує, щоб держава-учасниця відновила діяльність установ, які припинили функціонування, особливо це стосується Міжвідомчої робочої групи з протидії ксенофобії, етнічній й расовій нетерпимості, поряд з механізмами розслідування й боротьби з етнічними злочинами [4].

Деякі питання державної політики щодо запобігання та подолання проявів расизму і ксенофобії в Україні досліджували вітчизняні вчені О.М. Бандурка, А.П. Закалюк, О.М. Джу́жа, Н.В. Дрьоміна-Волок, С.Я. Лихова, О.А. Мартиненко, А.В. Савченко та інші. Дослідженню правозахисного питання присвячена кандидатська дисертація В.М. Панькевича («Кримінально-правова характеристика порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії», 2010 р.). Частково питання щодо правових засад боротьби з проявами ксенофобії, а також інституційних та політичних засобів протидії ксенофобії розглядалися в дисертаційному дослідженні В. А. Явір за спеціальністю 23.00.05 – етнополітологія та етнотерезознавство («Суспільно-політичний вимір та правові механізми протидії ксенофобії в Україні», 2008 р.).

Метою публікації є розгляд органів внутрішніх справ як суб'єкта запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Одним із головних виконавців Плану заходів з протидії проявам ксенофобії, расовій та етнічній дискримінації в українському суспільстві на 2010–2012 роки, введеного в дію дорученням Кабінету Міністрів України від 24.02.2010 р. № 11273/110/1-08, є Міністерство внутрішніх справ України.

Серед вісімнадцяти заходів вказаного плану, виконавцем якого визначено Міністерство внутрішніх справ України, основними є: 1) здійснення наукового вивчення змісту, причин проявів ксенофобії в українському суспільстві, масштабів її розповсюдження, рівня радикалізації суспільних настроїв, особливо серед підлітків і молоді; 2) здійснення комплексу профілактичних заходів, спрямованих на виявлення, попередження та запобігання правопорушенням на ґрунті національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, приниження національної честі та гідності чи образи почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями; проведення попереджувальної роботи з особами, схильними до вчинення вказаних правопорушень щодо громадян України, іноземців та осіб без громадянства; 3) посилення роботи з попередження, розслідування та розкриття протиправних дій, пов'язаних із проявами розпалювання етнічної, расової чи релігійної ворожнечі й ненависті, приниження національної честі та гідності чи образи почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями; 4) здійснення збору та аналізу інформації про різні форми проявів ксенофобії, расової та етнічної дискримінації з метою відстеження тенденцій цих явищ і розроблення державної стратегії протидії їх поширенню в українському суспільстві; 5) проведення попереджувально-профілактичної роботи з членами радикально налаштованих молодіжних організацій і угруповань, діяльність яких спрямована на поширення ксенофобії, расової та етнічної дискримінації; здійснення комплексу заходів із протидії спробам активізації зазначених рухів; 6) проведення інформаційно-просвітницької та попереджувально-профілактичної роботи щодо запобігання проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації серед дітей, учнівської та студентської молоді й батьківської громадськості; 7) проведення інформаційно-просвітницької та попереджувальної роботи щодо проявів ксенофобії, расової та етнічної дискримінації з уболівальниками, молоддю, серед членів молодіжних спортивних організацій, надання відповідних консультацій їх керівникам і тренерам із огляду на проведення в Україні чемпіонату з футболу «Євро-2012»; 8) проведення роз'яснювальної та профілактично-переджувальної роботи серед громадян України, іноземців та осіб без громадянства під час їх працевлаштування та медичного обслуговування.

Відповідно до Положення про Міністерство внутрішніх справ від 6.04.2011 р. основним завданням МВС України є формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних пося-

гань, боротьби зі злочинністю, розкриття та розслідування злочинів, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, а також формування державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у т.ч. протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. Але в даному положенні не визначено як одну з функцій з виконання вказаних завдань запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Водночас у ст. 8 «Суб'єкти, які здійснюють протидію екстремізму» проекту Закону України «Про протидію екстремізму» (реєстр. № 9156 від 15.09.2011 р.) одним з уповноважених органів виконавчої влади у сфері протидії екстремізму визначено саме Міністерство внутрішніх справ України та підлеглі йому територіальні управління і підрозділи.

Саме по собі МВС як структурна одиниця не може здійснювати запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, тому цю діяльність виконує через свої центральні підрозділи (департаменти, головні управління, управління, відділи) [5] та через утворені в установленому порядку головні управління, управління МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, районні, районні в містах, міські управління (відділи), лінійні управління (відділи).

Діяльність вказаних структурних підрозділів щодо попередження злочинності має самостійні напрями, для одних запобігання є результатом функціональних обов'язків (управління, служби і підрозділи, які виконують контрольно-дозвільні функції і для яких запобігання злочинності є супутнім завданням у межах правоохоронної діяльності чи супутнім результатом функціональної діяльності), для других – однією із функцій у межах правоохоронної роботи (управління, служби і підрозділи, які безпосередньо проводять боротьбу із загальнокримінальною й організованою злочинністю і для яких її запобігання є однією із функцій у межах правоохоронної діяльності міліції), для третіх функціональна діяльність включає в себе й запобігання (органи, для яких попередження злочинів є процесуально-правовим обов'язком у межах дізнання та попереднього слідства) [6, с. 108].

Основним суб'єктом у системі органів внутрішніх справ, який здійснює запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, є підрозділи карного розшуку (у т.ч. спеціальні підрозділи у структурі карного розшуку з розкриття злочинів, учинених іноземцями та щодо них).

У Положенні про Департамент карного розшуку Міністерства внутрішніх справ України зазначено, що одними із функцій департаменту є: 1) вжиття оперативного-розшукових і профілактичних заходів, спрямованих на усунення негативного впливу етнічної злочинності, радикальних і неформальних молодіжних об'єднань та рухів на оперативну обстановку в державі, підготовка управлінських рішень щодо своєчасного реагування на загострення цієї проблеми та недопущення порушень громадського порядку з боку їх учасників; 2) здійснення контролю за організацією та ефективністю діяльності підрозділів карного розшуку з попередження і вчинення злочинних проявів щодо іноземців, а також за розкриттям злочинів, учинених безпосередньо ними (п. 3.22, 3.23).

Крім того, Типове положення про відділ, сектор карного розшуку міського, лінійного, районного управління (відділу, відділення), відділу (відділення) спеціальної міліції головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на залізницях передбачає, що відділ відповідно до покладених на нього завдань на підставі аналізу оперативної обстановки, що склалася на території обслуговування, проводить розвідувальну роботу в неформальних молодіжних об'єднаннях, релігійних та екстремістських організаціях, етнічних діаспорах та етнічних організованих і злочинних групах (п. 3.8.) [7].

Водночас якщо подивитися на ці функції, можна побачити, що у підрозділах карного розшуку (при Г(У)МВС в областях – секторах з розкриття злочинів, учинених іноземцями та щодо них) запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, зводиться до проведення профілактичних та інших заходів з неформальними молодіжними об'єднаннями і рухами.

В даному випадку логічним було б у положеннях про підрозділи карного розшуку передбачити таку загальну норму, як «здійснення комплексу заходів, спрямованих на виявлення, попередження та запобігання правопорушенням на ґрунті національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, приниження національної честі та гідності чи образи почуттів грома-

дзя у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями». Вказана норма охоплювала б всі напрямки діяльності підрозділів карного розшуку із запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Крім того, на нашу думку, розробка та затвердження типового положення про відділ (сектор) з розкриття злочинів, учинених іноземцями та стосовно них, чітко б визначила функції підрозділів карного розшуку із запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Іншим суб'єктом запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, є відділ моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ, який входить до складу Служби Міністра.

Основним напрямком діяльності відділу є моніторинг забезпечення та дотримання прав людини працівниками ОВС України при проведенні заходів з охорони громадського порядку, виявлення та розкриття злочинів, запобігання правопорушенням та протидії злочинності, інших заходів, що входять до основних завдань органів внутрішніх справ. Одним із пріоритетних напрямків такого моніторингу є заходи протидії расизму та ксенофобії в українському суспільстві [8].

Крім того, у Настанові про діяльність органів і підрозділів внутрішніх справ України з попередження злочинів від 25.06.2001 р. передбачено, що підрозділи у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб (наразі триває процес ліквідації у зв'язку з утворенням Державної міграційної служби, діяльність якої координується Міністром внутрішніх справ): 1) взаємодіють з іншими підрозділами МВС України, Службою безпеки України, іншими міністерствами та центральними апаратами виконавчої влади з питань попередження злочинів, пов'язаних із перебуванням іноземних громадян на території держави; 2) беруть участь у доведенні до об'єднаних іноземних громадян інформації про заходи безпеки, дотримання яких є необхідним для запобігання вчиненню щодо них правопорушень.

У Статуті патрульно-постової служби міліції України вказано, що патрульні і постові наряди зобов'язані: припиняти злочини і порушення громадського порядку, у т.ч. приставання до іноземних громадян з метою придбання речей. Статутом також визначено, що працівник міліції, який заступає на службу, повинен володіти інформацією про місця компактного проживання або перебування іноземних громадян та осіб без громадянства.

Щодо інших підрозділів органів внутрішніх справ, то, хоча вони і проводять певну діяльність із запобігання вказаним злочинам, але в жодних відомчих нормативно-правових актах, крім Плану заходів МВС України щодо протидії расизму та ксенофобії до 2012 р., вона не визначена. Наприклад, у Положенні про кримінальну міліцію у справах дітей лише вказано, що підрозділи кримінальної міліції у справах дітей виявляють дорослих осіб, які втягують дітей у злочинну діяльність, а також осіб, які займаються виготовленням та розповсюдженням видань, що пропагують насильство, жорстокість; проводять роботу, пов'язану із запобіганням правопорушенням дітей, а також виявляють, припиняють та розкривають злочини, вчинені дітьми.

Це ж стосується і служби дільничних інспекторів міліції, у положенні про яку зазначено такі основні завдання, як проведення загальної та індивідуальної профілактичної роботи серед жителів адміністративної дільниці, охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки на обслуговуваній території, участь разом з іншими службами та підрозділами органів внутрішніх справ у виявленні, попередженні, припиненні адміністративних правопорушень та злочинів, а також у розкритті злочинів, учинених на території адміністративної дільниці.

У положенні про підрозділи боротьби з кіберзлочинністю і торгівлею людьми нормативно закріплено боротьбу з виготовленням та розповсюдженням творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, а також нелегальною міграцією.

Водночас в об'єднаному періодичному докладі (дев'ятнадцята – двадцять перша періодичні доповіді) України, що підлягає поданню у 2010 р. на розгляд Комітету з ліквідації расової дискримінації ООН, зазначено суб'єктів, а також заходи, здійснювані ними із запобігання злочинам, що вчинялися на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, а саме: 1) у центральному апараті МВС застосовувалася практика вивчення матеріалів кримінальних і оперативно-розшукових справ з нерозкритих особливо тяжких і тяжких злочинів, де потерпілими є іноземці, і заслуговувалися керівники слідчо-оперативних груп про хід роботи із встановлення осіб, причетних до їх вчинення; приділялася увага належному реагуванню працівників територіальних підрозділів на

звернення про вчинення злочинів щодо іноземних громадян і повноті заходів, спрямованих на їх розкриття; 2) силами дільничних інспекторів здійснювалося доведення до прихильників ультраправової ідеології вимог законодавства; 3) Г(У)МВС здійснювалися спеціалізовані оперативні заходи щодо виявлення прихильників неонацизму й расизму, збору й аналізу інформації стосовно таких осіб у межах, передбачених компетенцією МВС; 4) змінено маршрути патрульних нарядів міліції, максимально наближено до навчальних закладів, місць компактного проживання й відпочинку представників іноземних діаспор і етнічних груп; 5) з метою загальної профілактики організовано поширення серед учнів і студентів пам'яток з телефонами чергових частин, дільничних інспекторів, «гарячих ліній», «телефонів довіри»; 6) систематично проводилися зустрічі працівників міліції з учнями й студентами навчальних закладів; 7) працівниками Департаменту карного розшуку МВС розроблено пам'ятки-рекомендації для працівників міліції з виявлення за специфічними ознаками осіб, причетних до радикально налаштованих рухів й організацій, проведення з ними профілактичної роботи й т. ін. [9].

Проаналізувавши вказане, можна виділити таких суб'єктів запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі: підрозділи центрального апарату МВС, територіальні підрозділи, служба дільничних інспекторів міліції, патрульно-постова служба, чергові частини, підрозділи карного розшуку, підрозділи кримінальної міліції у справах дітей.

Крім того, в даній доповіді вказано на такого суб'єкта, як створені у восьми регіонах з метою ефективного реагування на відповідні випадки оперативно-слідчі групи з розкриття та розслідування злочинів, вчинених стосовно іноземців.

У розділі 3 «Заходи загальної та спеціальної профілактики» Плану заходів МВС України щодо протидії расизму та ксенофобії до 2012 р. основними виконавцями заходів загальної та спеціальної профілактики визначено: підрозділи карного розшуку; підрозділи у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб; слідчі підрозділи; підрозділи кримінальної міліції у справах дітей; підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю; підрозділи охорони громадського порядку та профілактики правопорушень; підрозділи інформаційних технологій; Служба Міністра, ДНДІ та територіальні підрозділи Г(У)МВС в областях.

Поза увагою залишились підрозділи боротьби з кіберзлочинністю і торгівлею людьми в частині боротьби з розповсюдженням в Інтернеті творів, що пропагують расизм і ксенофобію, а також підрозділи Державної служби боротьби з економічною злочинністю, що стосується діяльності з виявлення незаконного фінансування неформальних молодіжних об'єднань, релігійних та екстремістських організацій.

Крім того, у плані вказано на таких суб'єктів: відділ моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ Служби Міністра, Головний штаб, Управління зв'язків із громадськістю, Управління міжнародних зв'язків, ДКЗ МВС, ВНЗ МВС, які виконують організаційні заходи, заходи науково-методичного та нормативно-правового забезпечення, а також заходи щодо міжнародного співробітництва та інформаційної політики.

Однак, на нашу думку, план не відображає цілісно (структурно і системно) суб'єктів та їх функцій з запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

В даному випадку необхідною є розробка окремого відомчого нормативно-правового акта, наприклад Настанови про діяльність органів і підрозділів внутрішніх справ України з протидії расизму та ксенофобії.

Отже, органи внутрішніх справ є одним з основних суб'єктів запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Серед головних виконавців Плану заходів з протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві на 2010–2012 рр. зазначено Міністерство внутрішніх справ України. Проте саме по собі МВС як структурна одиниця не може здійснювати запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, тому цю діяльність виконує через свої центральні підрозділи та підлеглі йому територіальні управління.

Основним суб'єктом у системі органів внутрішніх справ, який здійснює запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, є підрозділи карного розшуку (у т.ч. спеціальні підрозділи у структурі карного розшуку з розкриття злочинів, учинених іноземцями та стосовно них).

Водночас функції підрозділів карного розшуку із запобігання злочинам, що вчиняються

на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, зводяться лише до проведення профілактичних та інших заходів з неформальними молодіжними об'єднаннями і рухами.

В даному разі логічним було б у положеннях про підрозділи карного розшуку передбачити загальну норму, яка б охоплювала всі напрями їх діяльності із запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

Крім того, на нашу думку, чітко б визначили функції підрозділів карного розшуку із запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі, розробка та затвердження типового положення про відділ (сектор) з розкриття злочинів, учинених іноземцями та стосовно них.

Що стосується інших підрозділів органів внутрішніх справ, то, хоча вони і здійснюють певну діяльність із запобігання вказаним злочинам, але в жодних відомчих нормативно-правових актах, крім Плану заходів МВС України щодо протидії расизму та ксенофобії до 2012 р., вона не визначена. Водночас План не відображає повною мірою суб'єктів та їх функцій із запобігання злочинам, що вчиняються на ґрунті расової та етнічної ворожнечі.

У зв'язку з означеним необхідно є розробка відповідного окремого відомчого нормативно-правового акта.

Список використаної літератури:

1. Про затвердження Плану заходів МВС України щодо протидії расизму та ксенофобії на період до 2012 року: Розпорядження МВС України від 18.02.2010 р. № 94.
2. Мартиненко О. А. Протидія кримінальним проявам расизму силами МВС України: мовою фактів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.khpg.org>.
3. Правове реагування України на злочини з мотивів упередження: підготовлено Підгрупою з правових питань координаційної групи «Ініціатива з питань збереження етнічної різноманітності» (березень 2008 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pdfactory.com>.
4. Заключение замечания Комитета по ликвидации расовой дискриминации – Украина, утвержденные 29 августа 2011 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.noborders.org.ua>.
5. Вербенський М.Г. Транснаціональна злочинність: Монографія. – Дніпропетровськ, 2009.
6. Криминологія: Загальна та особлива частини: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів / І.М. Даньшин, В.В. Голина, О.Г. Кальман, О.В. Лисодед; За ред. проф. І.М. Даньшина. – Харків, 2003.
7. Про організацію діяльності Департаменту карного розшуку та підрозділів карного розшуку ГУМВС, УМВС: Наказ МВС України від 30.06.2009 р. № 285.
8. Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності ОВС // Сайт МВС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua>.
9. Объединенный периодический доклад (девятнадцатый – двадцать первый периодические доклады) Украины, подлежащий представлению 6 апреля 2010 года (GE.10-45765 (R) 191010 211010) / Библиотека по Правам Человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.umn.edu>.

Надійшла до редакції 30.01.2012

ВЕРБЕНСЬКИЙ М.Г., доктор юридичних наук
(Державний НДІ МВС України)

КИСЕЛЬОВ І.О., ад'юнкт
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

УДК 343.911

СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РЕЦИДИВНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено огляду сучасного стану та основних тенденцій рецидивної злочинності в Україні.

Ключові слова: рецидив злочинів, рецидивна злочинність, криминологічні показники злочинності, стан рецидивної злочинності, тенденції рецидивної злочинності в Україні.

Статья посвящена обзору современного состояния и основных тенденций рецидивной преступности в Украине.

Ключевые слова: рецидив преступлений, рецидивная преступность, криминологические показатели преступности, состояние рецидивной преступности, тенденции рецидивной преступности в Украине.

